

Problema 1 Se consideră problema bilocală

$$\begin{aligned} y'' + \sin y &= 0, & x &\in \left[0, \frac{\pi}{4}\right] \\ y(0) &= 0, & y\left(\frac{\pi}{4}\right) &= 1. \end{aligned}$$

care descrie mișcarea unghiulară a unui pendul.

(a) Aproximând derivata de ordinul doi prin diferențe centrate

$$f''(x) = \frac{f(x+h) - 2f(x) + f(x-h)}{h^2} + O(h^2)$$

și considerând o grilă uniformă, $x_k = \frac{k}{n+1} \frac{\pi}{4}$, $k = 0, 1, \dots, n, n+1$, să se dea un algoritm de rezolvare a problemei bilocale de mai sus prin metoda lui Newton astfel:

(a1) Necunoscutele vor fi valorile funcției y pe punctele grilei, $y_k = y(x_k)$, $k = 1, \dots, n$. Înlocuind derivata de ordinul 2 cu aproximarea de mai sus ajunge la un sistem neliniar. Scrieți sistemul la care se ajunge.
(2p)

(a2) Scrieți jacobianul sistemului. (1p)

(a3) Sistemul se rezolvă cu metoda lui Newton.

(b) Implementați algoritmul de la (a) în MATLAB. (2p)

Proof.

(a) Înlocuind derivata cu aproximația din enunț și scriind că ecuația diferențială trebuie verificată în x_k se obține

$$y_{k-1} - 2y_k + y_{k+1} + h^2 \sin(y_k) = 0.$$

Ținând cont de condițiile pe frontieră se mai deduc ecuațiile

$$\begin{aligned} -2y_1 + y_2 + h^2 \sin(y_1) &= 0 \\ y_{n-1} - 2y_n + 1 + h^2 \sin(y_n) &= 0, \end{aligned}$$

care se vor pune la începutul și respectiv sfârșitul sistemului. Sistemul final este

$$\begin{aligned} -2y_1 + y_2 + h^2 \sin(y_1) &= 0 \\ y_{k-1} - 2y_k + y_{k+1} + h^2 \sin(y_k) &= 0, & k &= 2, \dots, n-1, \\ y_{n-1} - 2y_n + 1 + h^2 \sin(y_n) &= 0 \end{aligned}$$

Jacobianul este tridiagonal

$$J = F'(x) = \begin{bmatrix} -2 + h^2 \cos y_1 & -1 & 0 & \cdots & 0 \\ & -1 & -2 + h^2 \cos y_2 & \ddots & \vdots \\ & 0 & \ddots & \ddots & 0 \\ \vdots & & & -1 & -2 + h^2 \cos y_{n-1} & -1 \\ 0 & \cdots & 0 & -1 & -2 + h^2 \cos y_n \end{bmatrix}.$$

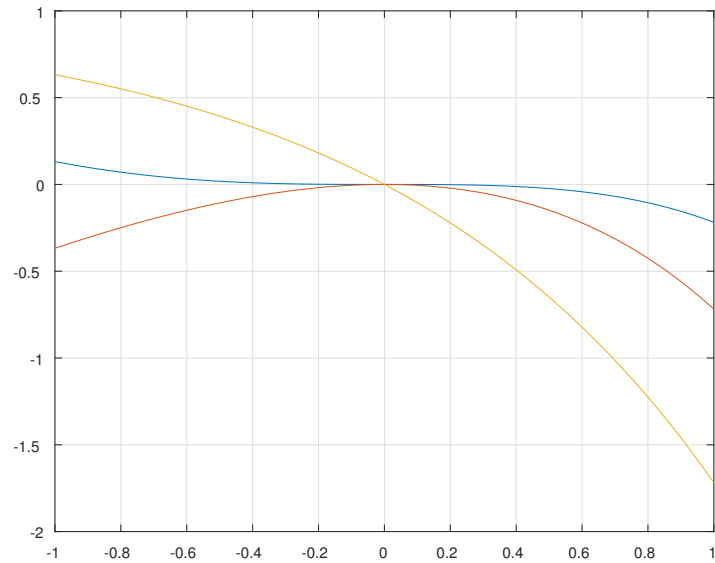
- (b) Definim funcția și jacobianul; alegem ca aproximație inițială polinomul de grad I care trece prin punctele $(0, 0)$, $(\frac{\pi}{4}, 1)$.

$$y'' + \sin(y) = 0, \quad x \in \left[0, \frac{\pi}{4}\right]$$

$$y(0) = 0, \quad y\left(\frac{\pi}{4}\right) = 1$$

```
n=100;

c=polyfit([0,pi/4],[0,1],1);
x=linspace(0,pi/4,n+2);
y0=polyval(c,x(2:end-1));
FF=@(y) F(y,n);
FFd=@(y) Fd(y,n);
[z,ni]=Newton(FF,FFd,y0',1e-6,0,100);
zs=[0;z;1];
plot(x,zs)
```


Funcții auxiliare

Funcția

```
function z=F(y,n)
h=pi/4/(n+1);
z=zeros(n,1);
z(1)=-2*y(1) + y(2) + h^2*sin(y(1));
for k=2:(n-1)
    z(k)=y(k - 1) - 2*y(k) + y(k + 1) + h^2*sin(y(k));
end
z(n)=y(n - 1) - 2*y(n) + 1 + h^2*sin(y(n));
end
```

Jacobianul

```
function J=Fd(y,n)
e=ones(n,1);
h=pi/4/(n+1);
dp = -2+h^2*cos(y);
J=spdiags([e,dp,e],[-1:1,n,n]);
```

end

■

Problema 2 Fie $\Delta : a = x_1 < x_2 < x_3 < \dots < x_{n-1} < x_n = b$ o diviziune a lui $[a, b]$ în $n - 1$ subintervale. Presupunem că se dau valorile $f_i = f(x_i)$ ale funcției f în punctele x_i , $i = 1, 2, \dots, n$. În această problemă $s \in \mathbb{S}_2^1$ va fi un spline quadratic (de gradul II) care interpolează f pe Δ , adică $s(x_i) = f_i$, $i = 1, 2, \dots, n$.

- (a) Explicați de ce este nevoie de o condiție suplimentară pentru a determina s unic. (1p)
- (b) Definim $m_i = s'(x_i)$, $i = 1, 2, \dots, n - 1$. Determinați $p_i := s|_{[x_i, x_{i+1}]}$, $i = 1, 2, \dots, n - 1$ în funcție de f_i, f_{i+1} și m_i . (2.5p)
- (c) Presupunem că $m_n = f'(b)$. (Conform lui (a), aceasta determină s unic.) Arătați cum pot fi calculate m_1, m_2, \dots, m_{n-1} . (0.5p)

Soluție.

- (a) Sunt $n - 1$ subintervale, pe fiecare avem un polinom de gradul 2, sunt $3n - 3$ necunoscute, n condiții de interpolare, $n - 2$ condiții de continuitate C^0 , $n - 2$ condiții de continuitate C^1 ; în total $3n - 4$ condiții.
- (b) Fie $x_1 = x_i$, $x_2 = x_{i+1}$, $m_1 = m_i = f'(x_i)$, $m_2 = m_{i+1} = f'(x_{i+1})$.

```
clear
syms x_1 x_2 f(t) m_1 m_2
```

Obținem tabela de diferențe divizate

```
x=[x_1,x_2]; fd={[f(x_1),m_1],[f(x_2)]};
[z,td]=MNDividedDifferences(x,fd);
disp(td)
```

$$\begin{pmatrix} f(x_1) & m_1 & \frac{-\frac{f(x_1)-f(x_2)}{-x_2+x_1}+m_1}{-x_2+x_1} \\ f(x_1) & \frac{f(x_1)-f(x_2)}{-x_2+x_1} & \text{NaN} \\ f(x_2) & \text{NaN} & \text{NaN} \end{pmatrix}$$

Polinomul de interpolare Hermite p_i are forma:

```
P=Newtonpolynomial(td,z,t)
```

$$P = f(x_1) + m_1(t - x_1) + \frac{(t - x_1)^2 \left(\frac{-\frac{f(x_1)-f(x_2)}{-x_2+x_1} + m_1}{-x_2+x_1} \right)}{-x_2+x_1}$$

Deoarece spline-ul trebuie sa fie de clasă C^1 , impunem condiția $p'_i(x_{i+1}) = m_{i+1}$

```
ec=collect(simplifyFraction(subs(diff(P,t),t,x_2)),m_1)==m_2
```

$$\text{ec} = -m_1 + \frac{2f(x_1) - 2f(x_2)}{-x_2 + x_1} = m_2$$

Am găsit relația de recurență

$$m_{i+1} = -m_i + 2\frac{f_i - f_{i+1}}{x_i - x_{i+1}}. \quad (1)$$

- (c) Pornind de la $m_n = f'(b)$, celelalte m -uri se pot determina folosind relația de recurență (1).

$$m_i = -m_{i+1} + 2\frac{f_i - f_{i+1}}{x_i - x_{i+1}}, \quad i = n-1, n, \dots, 1.$$

■